

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/118/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320010784
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2320010784.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci obžalovanej ml. A. B., C. B., nar. XX. januára XXXX v D., trvalé bydlisko E. XXX/XX, F., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 8. júla 2022, č. k. 2T/50/2020-97, na verejnom zasadnutí konanom 10. januára 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaná ml. A. B., nar. XX. januára XXXX v D., trvalé bydlisko E. XXX/XX, F., okres Galanta,

odsudzuje

podľa § 367 ods. 3 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. l), § 38 ods. 3, § 41 ods. 1, ods. 2, § 42 ods. 1, § 117 ods. 1 Trestného zákona, za použitia ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaná na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa obžalovanej ukladá aj trest prepadnutia veci - 1 ks mobilný telefón zn. HUAWEI bielej farby, IMEI: neznáme, zabezpečenie obrazovky 2533 so SIM kartou, tel. číslo XXXX XXX XXX, ktorý je súčasťou ČVS: ORP-375/2-VYS-GA-2020.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušuje sa výrok o treste rozsudku Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, sp. zn. 17T/7/2021, právoplatný 2. decembra 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2021, sp. zn. 5To/49/2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta (ďalej aj okresný súd) rozsudkom z 8. júla 2022, č. k. 2T/50/2020-97 (ďalej tiež napadnutý rozsudok), uznal mladistvú obžalovanú A. B. (ďalej len obžalovaná) za vinnú z úmyselného prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) spáchaného na tom skutkovom základe, že dňa 20.06.2019 v čase o 10.10 hod. prišla do COOP Jednota na Hlavnej ulici v obci Horné Saliby, kde z predajného regálu odcudzila 1 kus pleťovej vody Garnier 2 v 1, 200ml., ktorú si schovala do igelitovej

tašky, ktorú mala pri sebe a takto prešla cez pokladničnú zónu bez zaplattenia, čím pre poškodeného COOP Jednota Galanta so sídlom Revolučná štvrť 953, Galanta, spôsobila škodu v celkovej výške 3,70 EUR a to aj napriek tomu, že dňa 14.10.2018 bola za obdobný čin postihnutá v blokovom konaní blokom na pokutu nezaplattenú na mieste č. 12106049 a bola za taký čin trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 28.03.2019 č. k. 1T/38/2019, právoplatným dňa 13.04.2019, odsúdená.

Pokiaľ ide o trest, okresný súd postupom podľa § 44 Tr. zák. u obžalovanej upustil od uloženia súhrnného trestu, lebo trest uložený obžalovanej skorším rozsudkom Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, sp. zn. 17T/7/2021, právoplatný 2. decembra 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2021, sp. zn. 5To/49/2021, právoplatným 2. decembra 2021, považoval na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovanej za dostatočný.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd skonštatoval, že obžalovaná na hlavnom pojednávaní realizovala vyhlásenie o vine, ktoré okresný súd prijal, preto vykonal dokazovanie len čo do výroku o treste. Následne okresný súd v odôvodnení zrekapituloval výsledky dokazovania, ktoré ohľadom tohto výroku vykonal.

Výrok o treste okresný súd odôvodnil tým, že ak by išlo len o stíhanie žalovaného skutku (t. j. nešlo by o zbiehajúcu sa trestnú činnosť so zločinom, za spáchanie ktorého bola ml. obžalovaná právoplatne odsúdená rozsudkom Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, č. k. 17T/7/2021-301), berúc do úvahy § 212 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 117 ods. 1 Tr. zák., mohol by jej okresný súd ukladať trest odňatia slobody v rozsahu 3 mesiace až rok a pol, resp. by mohol siahnuť po inom, alternatívnom a čo do dopadov na osobnú slobodu miernejšom treste v zmysle Trestného zákona. Pričítal by pohľadujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. (trestná minulosť by v tomto prípade nemohla byť braná do úvahy s poukazom na § 38 ods. 1 Tr. zák., nakoľko predošlé odsúdenie trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 1T/38/2019 je v tomto prípade súčasťou popisu žalovaného skutku, je teda zákonným znakom kvalifikovanej skutkovej podstaty v zmysle § 212 ods. 2 Tr. zák.). Okresný súd ďalej argumentoval, že nakoľko išlo v danom prípade o zbiehajúcu sa trestnú činnosť so skutkom v zmysle rozsudku Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, č. k. 17T/7/2021-301, okresný súd musel pri úvahách o voľbe adekvátneho trestu prihliadnuť na § 42 Tr. zák., za možnosti aplikácie i ust. § 44 Tr. zák. (ako navrhol v záverečnej reči obhajca obžalovanej). Berúc do úvahy § 367 ods. 3 Tr. zák., § 212 ods. 2 Tr. zák., § 117 ods. 1 Tr. zák., § 42, § 41 ods. 1 a 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 v spojení s § 36 písm. l) a § 37 písm. h) Tr. zák. (ako je uvedené vyššie, predošlé odsúdenie trestným rozkazom okresného súdu pod sp. zn. 1T/38/2019 je v tomto prípade súčasťou popisu zbiehajúceho sa žalovaného skutku v tejto trestnej veci a je zákonným znakom kvalifikovanej skutkovej podstaty v zmysle § 212 ods. 2 Tr. zák.), bol okresný súd toho názoru, že trest uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, č. k. 17T/7/2021-301, je plne postačujúci aj na postihnutie tu žalovaného skutku kvalifikovaného ako krádež - pokiaľ ide o už uložený trest odňatia slobody v zmysle rozsudku Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, č. k. 17T/7/2021-301, ten neleží na úplne spodnej hranici tam upravenej trestnej sadzby (rok a pol vs. uložený trest 2 roky), resp. predmetný už uložený trest odňatia slobody leží na maximálnej spodnej hranici trestnej sadzby u mladistvého v zmysle § 117 ods. 1 Tr. zák. (t. j. ak by aj bol dôvod na zvýšenie spodnej hranice trestnej sadzby, už uložený skorší trest by bol v zákonom rozmedzí trestnej sadzby), a tiež skúšobná doba s probačným dohľadom v trvaní 3 roky je na úplne hornej hranici zákonom dovoleného trvania skúšobnej doby v zmysle § 119 ods. 1 Tr. zák. Takto uložený trest rozsudkom Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, č. k. 17T/7/2021-301 považoval okresný súd na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovanej za dostatočný, a to aj pre zbiehajúcu sa trestnú činnosť, t. j. tu žalovaný skutok kvalifikovaný ako krádež. Bez významu podľa okresného súdu nie je ani tá skutočnosť, že obžalovaná v tu žalovanej veci (tiež) priznala svoju vinu už v prípravnom konaní, tovar bol vrátený, náhrada škody uplatnená nebola, svojou povahou ide o málo významný trestný čin v porovnaní so zločinom kupliarstva, za ktorý bola právoplatne odsúdená, ktorý zločin svojou závažnosťou prečin krádeže pohlcuje/absorbuje, aj pri zohľadnení asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák.

Ďalej vzal okresný súd do úvahy skutočnosť, že Trestný zákon ukládanie trestu odňatia slobody mladistvému upozadzuje (kladie až na posledné miesto) voči ostatným druhom trestov (t. j. trest odňatia slobody má prichádzať do úvahy až na záver, ak účel trestu nemožno dosiahnuť iným druhom trestu) - vid' systematiku § 109 Tr. zák. Navyše, v zmysle § 117 ods. 2 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody môže okresný súd mladistvému uložiť len za podmienky, že by vzhľadom na okolnosti prípadu, osobu mladistvého alebo vzhľadom na predtým uložené opatrenia uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu podľa tohto zákona - o takýto prípad však v tejto veci nešlo (preto sa okresný súd ani nestotožnil s návrhom prokurátora, ktorý právom záverečnej reči na hlavnom pojednávaní navrhol uložiť ml. obžalovanej, okrem iného, súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere

jedného roka). Účel trestu za žalovaný skutok a aj celú zbiehajúcu sa trestnú činnosť bolo možné plne dosiahnuť skrz už uložený trest v zmysle rozsudku Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, č. k. 17T/7/2021-301, preto úd upustil v zmysle § 44 Tr. zák. od uloženia súhrnného trestu. Takýto postup podľa názoru okresného súdu, zodpovedá závažnosti spáchaného trestného činu, okolnostiam prípadu a osobe obžalovanej, je zákonný, spravodlivý a primeraný a v celom rozsahu zodpovedajúci účelu trestu u mladistvej osoby z hľadiska ako represívnej tak aj výchovnej zložky trestu. O náhrade škody okresný súd nerozhodoval, nakoľko tá v adhéznom konaní uplatnená nebola.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len prokurátor) zahlásil odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovanej. Obžalovaná sa vzdala práva na podanie odvolania aj za oprávnené osoby. Obhajca obžalovanej JUDr. Rudolf Blazsek (ďalej len obhajca), zákonná zástupkyňa Matilda Kukiová (ďalej len zákonná zástupkyňa) i zástupkyňa sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa taktiež vzdali práva na podanie odvolania.

Zahlásené odvolanie prokurátor odôvodnil osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu 22. júla 2022, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s názorom okresného súdu ohľadom upustenia od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák., nakoľko pre taký postup neboli splnené zákonné podmienky. Argumentoval tým, že obžalovaná bola odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Galanta z 28. marca 2019, sp. zn. 1T/38/2019, právoplatným 13. apríla 2019, ktorým jej bola určená skúšobná doba na 1 rok, teda jej plynula do 13. apríla 2020, pričom sa v skúšobnej dobe obžalovaná dopustila aktuálne stíhaného skutku. Keďže ide o úmyselný trestný čin, mohol jej byť uložený iba nepodmienečný trest odňatia slobody (§ 49 ods. 2 Tr. zák.) alebo alternatívny druh trestu. Obžalovanej však bol v podstate uložený podmienenečný trest odňatia slobody tým, že okresný súd upustil od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák.

Totíž rozsudkom, vo vzťahu ku ktorému okresný súd takto postupoval, bol uložený podmienenečný trest odňatia slobody. K upusteniu od uloženia súhrnného trestu nemohlo dôjsť práve z dôvodu, že trest odňatia slobody uložený skorším rozsudkom (za kupliarstvo) bol uložený ako podmienenečný. Tým boli porušené základné zásady ukladania trestov v zmysle § 34 a násl. Tr. zák. Ustanovenie § 44 Tr. zák. nemožno vykladať izolovane, bez väzby na predchádzajúce ustanovenia upravujúce zásady ukladania trestov. Aj pri upustení od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák. platia všeobecné zásady ukladania trestov. V tomto smere prokurátor poukázal aj na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (primerane rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 17. marca 2022, sp. zn. 5 Tdo/61/2021). V zmysle tejto za „dostatočný“ nemožno považovať trest uložený skorším rozsudkom, ktorý by okresný súd pokiaľ ide o druh a výmeru, nemohol uložiť za situácie, keby rozhodoval v spoločnom konaní o zbiehajúcich sa trestných činoch (primerane R 39/1971). Ak by teda okresný súd v prejednávanej veci rozhodoval o zbiehajúcich sa trestných činoch v spoločnom konaní, nemohol by ukladať podmienenečný trest odňatia slobody, keďže aktuálne stíhaný skutok bol spáchaný v skúšobnej dobe, mohol by uložiť jedine nepodmienečný trest odňatia slobody. Vzhľadom na to, že zbiehajúcim sa trestným činom bolo kupliarstvo podľa § 367 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. uloženie alternatívneho druhu trestu bolo vylúčené.

Prokurátor tiež poukázal na to, že postavenie obžalovanej v prípade súhrnného a úhrnného trestu by malo byť v zásade rovnaké. Inak povedané, pri ukladaní súhrnného trestu by mala byť v rovnakom postavení ako v prípade, keby sa o všetkých trestných činoch spáchaných obžalovanou vo viacčinnom súbehu rozhodovalo v jednom konaní a bol jej za ne ukladaný úhrnný trest podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. Navyiac, výrokom podľa § 44 Tr. zák. sa konštatovalo, že trest uložený skorším rozsudkom, ktorým bola odsúdená časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti je dostatočný aj pre inú časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti, ktorá bola prejednaná a o ktorej bolo rozhodnuté dodatočne ďalším odsudzujúcim rozsudkom. To ale nemožno konštatovať v prípade, že za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe bol uložený podmienenečný trest odňatia slobody, na uloženie ktorého neboli splnené podmienky.

S poukazom na vyššie uvedené prokurátor v konečnom návrhu žiadal, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozsudkom rozhodol vo veci tak, že obžalovanej uloží primeraný nepodmienečný trest odňatia slobody.

K odvolacím námietkam prokurátora sa prostredníctvom obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 17. augusta 2022 vyjadrila obžalovaná tak, že s argumentáciou prokurátora nesúhlasí a rozhodnutie o upustení od uloženia súhrnného trestu považuje za zákonné a správne. Okresný súd v odôvodnení rozsudku dôsledne analyzoval najmä zásady uloženia trestu v prípade mladistvého, kedy poukázal najmä na dôležitosť sledovať účel trestu. Obžalovaná s argumentáciou okresného súdu súhlasí a súhlasí aj s tým, že Trestný zákon ukladanie trestu odňatia slobody mladistvému upozaduje (kladie na posledné miesto) voči ostatným druhom trestov. Vzhľadom na

uvedené nie je odvolanie prokuratúra náležité. Obhajca preto navrhol, aby Krajský súd v Trnave v zmysle ustanovenia § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Obžalovaná sa k odvolacím námietkam prokurátora vyjadrila aj vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 5. septembra 2022, v ktorom uviedla, že uložený trest považuje za dostačujúci, uplynul jej z neho už 2 a pol roka. Nesúhlasí s názorom prokurátora o nutnosti uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej aj krajský súd) riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní prokurátora 22. augusta 2022. Za účelom prejednania podaného odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 10. januára 2023, ktorého sa zúčastnila prokurátorka krajskej prokuratúry, obhajca ml. obžalovanej a zástupkyňa sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Verejné zasadnutie sa konalo v neprítomnosti ml. obžalovanej (požiadala o konanie v jej neprítomnosti) a jej zákonnej zástupkyne.

Krajský súd podľa § 326 ods. 5 Tr. por. na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie oboznámením rozsudku Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, č. k. 17T/7/2021-301 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2021, sp. zn. 5To/49/2021, a to čítaním postupom podľa § 269 Tr. por.

Keďže strany iné návrhy na doplnenie dokazovania nemali, krajský súd vyhlásil dokazovanie za skončené a pristúpil ku konečným návrhom. V rámci neho prokurátorka v plnom rozsahu poukázala na písomné odôvodnenie odvolania, ktoré bolo dostatočným spôsobom oboznámené, bola toho názoru, že výrok o treste okresného súdu je nezákonný, navrhla, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a sám vo veci rozhodol s tým, že obžalovanej uloží primeraný zákonný trest. Zástupkyňa sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa pridržala správ, ktoré boli na obžalovanú vypracované, pokiaľ ide o otázku trestu, k tej sa nevyjadrila. Obhajca obžalovanej sa pridržal vyjadrenia, ktoré predložil k odvolaniu tak v časti argumentácie, ako aj ohľadom konečného návrhu.

Podľa § 317 ods.1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Tr. por., ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por., odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania na to oprávnenou osobou - prokurátorom v neprospech obžalovanej - postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste napadnutého rozsudku, proti ktorému prokurátor podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na podklade odvolacieho prieskumu zistil, že odvolanie prokurátora je v celom rozsahu dôvodné. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky odvolateľ nemal a chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil.

Dokazovanie bolo potrebné doplniť opätovným prečítaním rozsudku Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, č. k. 17T/7/2021-301 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2021, sp. zn. 5To/49/2021. Je síce pravdou, že okresný súd pripojil a oboznámil podstatný obsah spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 17T/7/2021, avšak tento spis z neznámych dôvodov vylúčil ešte skôr, ako predložil spisový materiál krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní. Z dôvodu procesnej hospodárnosti preto si krajský súd obe rozhodnutia pripojil a opätovne ich oboznámil.

Okresnému súdu je na tomto mieste potrebné pripomenúť, že pokiaľ si pripojil súdny spis Okresného súdu Galanta sp. zn. 17T/7/2021, bolo potrebné jeho pripojenie nielen riadne vyznačiť do zoznamu pripojených spisov (viď § 176 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy), čo neurobil, ale nemej dôležité bolo ponechať tento súdny spis pripojený po dobu, kým odvolací súd nerozhodne o podanom odvolaní. To platí o to viac, ak predmetom odvolacieho prieskumu je výrok o treste napadnutého rozsudku a v rámci neho otázka súbehu trestnej činnosti a ukladania či upustenia od súhrnného trestu. Uvedené pochybenie krajský súd prízvukuje z edukačných dôvodov, aby sa mu okresný súd pro futuro vyvaroval.

Pokiaľ ide o chyby rozsudku, v prvom rade treba uviesť, že okresný súd skutočne pochybil pri určení druhu trestu a jeho výmery.

Ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladania úhrnného trestu podľa § 41 odsek 1 Tr. zák. spočíva v tom, že páchatel'ovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., teda že páchatel' spáchal viac trestných činov. Túto priťažujúcu okolnosť však nemožno priznať vtedy, ak sa úhrnný trest zároveň ukladá podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., teda s použitím tzv. asperačnej zásady, ktorá sa aplikuje vtedy, ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami (viacčinný súbeh).

Podľa rovnakých zásad sa postupuje aj pri ukladaní súhrnného trestu, ktorý súd ukladá vtedy, ak odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Súdt teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednávany trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom, za ktorý už bol odsúdený. Ak Trestný zákon stanovuje v ustanovení § 42 ods. 1 povinnosť spravovať sa pri ukladaní súhrnného trestu zásadami platnými pre ukladanie úhrnného trestu, jeho účelom je snaha zabezpečiť, aby bol páchatel' potrestaný rovnakým spôsobom, ako keby sa o všetkých jeho trestných činoch rozhodovalo v jedinom spoločnom konaní. Súhrnný trest teda nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by bol inak páchatel'ovi uložený, ak by sa o všetkých zbiehajúcich trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Súhrnný trest je pre páchatel'a priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť, že páchatel' sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Možno teda zosumarizovať, že súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného (reálneho) súbehu trestných činov, a to len vtedy, ak bol páchatel' za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti už odsúdený za predpokladu, že na takéto odsúdenie je možné prihliadnuť.

Základným predpokladom uloženia súhrnného trestu je, aby medzi trestným činom, ktorý je predmetom prebiehajúceho konania a trestným činom, vo vzťahu ku ktorému má byť uložený súhrnný trest existoval viacčinný súbeh. Viacčinný súbeh trestných činov je z časového hľadiska vtedy, ak v období medzi prvým z nich a posledným z nich nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku za nejaký trestný čin toho istého páchatel'a, a to takého rozsudku, ktorý bol ako prvý odsudzujúci rozsudok v trestnom stíhaní pre tento trestný čin vyhlásený a ktorý potom svojho času aj nadobudol právoplatnosť a možno naň dosiaľ prihliadať. Z uvedeného vyplýva, že okamih vyhlásenia prvého odsudzujúceho rozsudku spôsobuje, že vo vzájomnom pomere viacčinného súbehu nemôže byť trestný čin spáchaný pred týmto okamihom a trestný čin spáchaný po tomto okamihu. Súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak páchatel' bol za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti odsúdený a ak možno na takéto odsúdenie prihliadať. Súdt teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin,

príčom prejednávany trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom (za, ktorý už bol odsúdený).

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

V tomto prípade okresný súd správne ustálil, že aktuálne súdený prečin, ku ktorému došlo 20. júna 2019, bol spáchaný vo viacčinnom súbehu s iným úmyselným trestným činom obžalovanej spáchaným v období od 14. júla 2020 do 28. júla 2020, za ktorý bola obžalovaná odsúdená rozsudkom (prvým odsudzujúcim) Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, sp. zn. 17T/7/2021, právoplatným 2. decembra 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2021, sp. zn. 5To/49/2021, preto správne uzavrel, že obžalovanej je potrebné ukladať súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. za použitia tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. Rovnako správne okresný súd ustálil, že najprísnejšie trestný zo zbíhajúcich sa trestných činov je zločin kupliarstva podľa § 367 ods. 3 Tr. zák., za ktorý zákon ustanovuje v osobitnej časti trestnú sadzbu trestu odňatia slobody od 3 rokov do 10 rokov, avšak keďže išlo v čase spáchania skutku o mladistvá, správne okresný súd uzavrel, že sa trestná sadzba znižuje na polovicu v zmysle § 117 ods. 1 Tr. zák., teda na 18 mesiacov až 5 rokov.

22. Pokiaľ ide o pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, tu okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku správne u obžalovanej zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., avšak nesprávne vo svojich úvahách ustálil aplikáciu § 37 písm. h) Tr. zák., že obžalovaná spáchala viac trestných činov, keďže táto priťažujúca okolnosť sa nepriznáva vtedy, ak sa obžalovanej trest zároveň ukladá aj s použitím podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., teda s použitím tzv. asperačnej zásady, čo bolo zdôvodnené už vyššie v texte. Keďže poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. bola obžalovanej priznaná aj pri zbíhajúcich sa trestných činoch, za ktoré bola odsúdená rozsudkom Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, sp. zn. 17T/7/2021, právoplatným 2. decembra 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2021, sp. zn. 5To/49/2021, vo vzťahu ku ktorému sa jej ukladá súhrnný trest, tak krajský súd konštatuje, že táto poľahčujúca okolnosť bola obžalovanej priznaná v súlade so zákonom, keďže dopadá na celú zbíhajúcu sa trestnú činnosť.

Potiaľto boli úvahy okresného súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku správne a zákonné. To už ale neplatí o jeho právnom závere, že je u obžalovanej možné postupom podľa § 44 Tr. zák. upustiť od uloženia súhrnného trestu.

Správne prokurátor poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (ďalej len najvyšší súd) zo 17. marca 2022, sp. zn. 5 Tdo 61/2021, v ktorom sa zaoberal obdobnou situáciou, pričom rešpektujúc doterajšiu judikatúru vyslovil najvyšší súd právny záver, že za dostatočný nemožno považovať trest uložený skorším rozsudkom, ktorý by súd pokiaľ ide o druh a výmeru, nemohol uložiť za situácie, keby rozhodoval v spoločnom konaní o zbíhajúcich sa trestných činoch (R 39/1971). Zároveň podotkol, že pri upustení od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák. platia všeobecné zásady ukladania trestov pokiaľ ide o výmeru trestu (§ 34 Tr. zák.), pričom je predovšetkým nutné prihliadnúť na povahu a závažnosť prejednávanej, ako aj predchádzajúcej trestnej činnosti, pomery páchatela a možnosti jeho nápravy, a to aj s ohľadom na skutočnosť, ak doposiaľ vykonaný trest uložený predchádzajúcim rozhodnutím, plní svoj účel. Tiež platí, že postavenie obvineného v prípade súhrnného a úhrnného trestu by malo byť v zásade rovnaké. Inými slovami povedané, pri ukladaní súhrnného trestu by mal byť obvinený v rovnakom postavení z hľadiska „prísnosti“ trestu, ako v prípade, keby sa o všetkých trestných činoch spáchaných obvineným vo viacčinnom súbehu rozhodovalo v jednom konaní a bol mu za ne ukladaný úhrnný trest podľa § 41 ods. 1 Tr. zák.

Ak aplikujeme vyššie uvedené na posudzovaný prípad, tak dospejeme k nepochybnému právnomu záveru, že za zbíhajúce trestné činy kupliarstva a krádeže, ak by boli súdom posudzované spoločne v jednom konaní, by obžalovanej nebolo možné uložiť úhrnný podmiennečný trest odňatia slobody, lebo úmyselný trestný čin krádeže (aktuálne súdený) obžalovaná spáchala 20. júna 2019, teda v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia plynúcej vo veci Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/38/2019 od 13. apríla 2019 do 13. apríla 2020, v ktorom prípade ust. § 49 ods. 2 Tr. zák. výslovne aplikáciu ust. § 49 ods. 1 Tr. zák. (upravujúceho podmienky podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody) vylučuje. Vyjadrené inak, ak by súd ukladal obžalovanej úhrnný trest za tieto zbíhajúce sa trestné činy v jednom konaní, tak by jej musel s poukazom na ust. § 34 ods. 6 a § 49 ods. 2 Tr. zák. ukladať úhrnný nepodmiennečný trest odňatia slobody podľa § 367 ods. 3 Tr. zák., za použitia ust. § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 41 ods. 1, ods. 2, § 117 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v rozpätí trestnej sadzby od 18 mesiacov. Na

týchto pravidlách nič nemení fakt, že sa obžalovanej trest ukladá postupom podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ako súhrnný, keďže postavenie obžalovanej v prípade súhrnného a úhrnného trestu má byť v zásade rovnaké. Súčasne však platí pravidlo, že súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom.

Z vyššie uvedeného rezultuje záver, že ak obžalovanej v tejto trestnej veci nemožno uložiť za súdený trestný čin súhrnný trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, potom nemožno takýto druh trestu ani považovať za ochranu spoločnosti a nápravu obžalovanej za dostatočný a postupom podľa § 44 Tr. zák. upustiť od jeho uloženia tak, ako to učinil okresný súd v prejednávanej veci.

Pokiaľ teda ide o druh trestu, s poukazom na dôvody obsiahnuté v bodoch 16. až 19., krajský súd v zhode s názorom prokurátora dospel k záveru, že obžalovanej je potrebné za zbíhajúcu sa trestnú činnosť uložiť súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody. Jeho uloženiu nebráni ani ust. § 117 ods. 2 Tr. zák. zdôrazňujúce výnimočnosť ukladania tohto druhu trestu mladistvému páchatelovi ako posledného, krajného prostriedku trestného postihu mladistvého páchatela. Ak totiž obžalovanú od ďalšej trestnej činnosti neodradilo ani predchádzajúce odsúdenie na trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, keďže sa počas plynutia skúšobnej doby dopustila aktuálne súdeného prečinu krádeže a krátko po skončení predmetnej skúšobnej doby aj zločinu kupliarstva, za ktorý bol odsúdená rozsudkom Okresného súdu Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, sp. zn. 17T/7/2021, právoplatným 2. decembra 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2021, sp. zn. 5To/49/2021, tak niet dôvodu sa nateraz racionálne domnievať, že by iný ako nepodmienečný trest odňatia slobody splnil u nej svoj účel. Súčasne tiež platí, že len nepodmienečný trest odňatia slobody splní kritérium prísnejšieho trestu oproti trestu uloženému skorším rozhodnutím.

Pokiaľ ide o samotnú výmeru trestu odňatia slobody, krajský súd dospel k záveru, že vzhľadom na obžalovanou realizované a okresným súdom prijaté vyhlásenie o vine a jeho význam pre ďalší procesný postup v tejto trestnej veci, by ukladanie súhrnného trestu odňatia slobody obžalovanej čo i len na dolnej hranici trestnej sadzby 18 mesiacov bolo pre ňu neprimerane prísne a že účel trestu je v jej prípade možné dosiahnuť aj trestom výrazne kratšieho trvania, preto pristúpil k mimoriadnemu zníženiu trestu postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam (viď Stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod poradovým číslom 44 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR číslo 5/2017) a obžalovanej uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorý považoval za trest primeraný a spravodlivý, úmerný závažnosti zbíhajúcej sa trestnej činnosti, za ktorú sa ukladá, tiež jej veku, vypelosti, osobnosti a pomerom (sociálnym, osobným, rodinným). Takto uložený trest podľa názoru krajského súdu splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň povedie po jeho výkone k začleneniu obžalovanej do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby sa predchádzalo protiprávnym činom a súčasne sa minimalizovali negatívne dopady tzv. prisonizácie.

Keďže sa trest obžalovanej ukladal ako súhrnný, bolo zároveň potrebné postupom podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušiť celý výrok o treste uložený skorším rozsudkom Okresného súdu Okresného súdu Galanta z 24. marca 2021, sp. zn. 17T/7/2021, právoplatným 2. decembra 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 2. decembra 2021, sp. zn. 5To/49/2021. V rámci súhrnného trestu tiež bolo potrebné obžalovanej uložiť trest prepadnutia veci, keďže taký trest bol uložený už skorším rozsudkom a nebráni tomu ust. § 34 ods. 7 Tr. zák.

K vonkajšej súdnej diferenciacii

Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody, krajský súd zaradil obžalovanú postupom podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže dosiaľ nebola vo výkone trestu odňatia slobody a v čase rozhodovania krajského súdu prekročila osemnásť rok svojho veku (§ 117 ods. 4 Tr. zák.).

K vonkajšej súdnej diferenciacii

Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody, krajský súd zaradil obžalovanú postupom podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže dosiaľ nebola vo výkone trestu odňatia slobody a v čase rozhodovania krajského súdu prekročila osemnásť rok svojho veku (§ 117 ods. 4 Tr. zák.).

Záverečné zhrnutie

Z prezentovaných dôvodov krajský súd na podklade odvolania podaného prokurátorom v neprospech obžalovanej postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. na verejnom zasadnutí zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol spôsobom uvedeným v enunciiate, keďže rozhodnutie bolo možné odvolacím súdom urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený a doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyselne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.